

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΗΡΙΟΥ

Συνέχεια ἰδί σελ. 577.

ΣΥΝΔΙΑΒΑΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἰδρογόνον τοῦ κηρίου.—Κατόμενον γίνεται ὕδωρ.—
Τὰ ἄλλα μέρη τοῦ ὕδατος.—Ὄξυγόνον.

Βλέπω ὅτι ἀκόμη δὲν ἐβαρύνθητε σπουδάζοντες τὸ κηρίον μας, διότι ἄλλως δὲν θὰ ἤρχeste μετὰ προθυμίας νὰ μὲ ἀκούσετε.

Ἀνεκαλύψαμεν ὅτι ὅταν τὸ κηρίον καίη, παράγει νερόν, ἐντελῶς ὅμοιον πρὸς τὸ σύνήθες νερόν. Ἐπειτα δὲ, ἐξετάσαντες εὐρομεν ὅτι τὸ νερόν περιέχει τὸ περίεργον ἐκεῖνο ἀέριον τὸ ὀνομαζόμενον Ἰδρογόνον. Δεῖγμα αὐτοῦ ἔχω ἀκόμη εἰς τὸ ἄγγειον τοῦτο. Ἐπειτα ἐγνωρίσαμεν ὅτι τὸ Ἰδρογόνον φλογίζεται εὐκόλως, καὶ ὅτι τότε παράγει πάλιν νερόν. Σὰς εἰδείξα, νομίζω, καὶ τὴν χρῆσιν τῶν βολταϊκῶν τούτων στηλῶν, δι' ὧν κατορθοῦται νὰ φθάνη εἰς τὰ ἄκρα τῶν συρμάτων τούτων χημικὰς δυνάμεις δραστηριωτάτης, καὶ σὰς εἶπα ὅτι διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης θ' ἀποσυνθέσω τὸ νερόν, διὰ νὰ ἰδῶμεν τί ἄλλο περιέχει αὐτὸ ἐκτὸς τοῦ Ἰδρογόνου· διότι ἐνθυμεῖσθε ὅτι ὅτε ἐπεράσαμεν τὸ νερόν, ὑπὸ σχῆμα ἀτμοῦ, διὰ τοῦ σωλῆνος τοῦ περιέχοντος τὸ σίδηρον, ἀνεπτύχθη ἐξ αὐτοῦ μεγάλη ποσότης ἀερίου, ἀλλὰ τὸ νερόν τὸ παραχθέν ἐξ αὐτοῦ δὲν εἶχε πλέον τὸ αὐτὸ βᾶρος μετὰ τοῦ ἀτμοῦ, ὥστε μᾶς διέφυγε βεβαίως ἄλλη τις οὐσία ἐκ τῶν συστατικῶν τοῦ νεροῦ. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐξετάσωμεν τίς εἶναι ἡ οὐσία αὕτη. Διὰ νὰ ἐννοήσητε ὅμως καλῖτερον τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ παρασκευάσματος ἢ ἐργαλείου τούτου, τῆς βολταϊκῆς στήλης, θὰ σὰς δεῖξω ἐν ἡ δύο πειράματά. Ἄς λάβωμεν πρῶτον οὐσίας τινὰς γνωστάς, καὶ ἄς ἰδῶμεν τίς θὰ εἶναι ἐπ' αὐτῶν ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐργαλείου τούτου. Ἰδοὺ χαλκός, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ λεγόμενον νιτρικὸν ὀξὺ, ἔχον τόσην χημικὴν δυνάμιν, ὥστε ὅταν ἐνῶνται μετὰ τοῦ χαλκοῦ, ἀναπέμπεται ἀτμὸς ὠραίου ῥοδίνου χρώματος. Ὁ ἀτμὸς ὅμως εἶναι πολὺ δυσάρεστος, καὶ δὲν μᾶς χρειάζεται εἰς τὸ πείραμα ἡμῶν· διὰ τοῦτο ὁ προπαρασκευαστής μου θὰ φυλάξῃ ὀλίγον καιρὸν τὸ δεῖγμα πλησίον τῆς ἐστίας, διὰ νὰ φύγῃ αὐτός, καὶ οὕτω νὰ ἠμπορέσωμεν ἀνόχλητοι νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὸ καλὸν καὶ ὠφέλιμον πείραμα. Ὁ χαλκὸς ἐντὸς τῆς φιάλης θὰ διαλυθῇ, καὶ θὰ μεταβάλη τὸ ὀξὺ, καὶ τὸ νερόν μεθ' οὗ τὸ ἔχω ἠνωμένον εἰς βρευστὸν κυανοῦν, περιέχον χαλκὸν καὶ ἄλλας οὐσίας· καὶ τότε θὰ σὰς δεῖξω πῶς θὰ ἐνεργήσῃ ἐπ' αὐτοῦ ἡ βολταϊκὴ στήλη. Ἐν ὅσῳ ὅμως περιμένομεν νὰ ἐξατμισθῇ ὁ ῥοδίνος ἀτμὸς, θὰ ἐτοιμάσωμεν ἄλλο πείραμα, ἐξ οὗ νὰ ἐννοήσητε τὴν δυνάμιν τοῦ ἐργαλείου. Βλέπετε τὸ βρευστὸν τοῦτο; Νομίζετε ὅτι εἶναι νερόν καθαρὸν. Ἀλλὰ δὲν εἶ-

ναι ἀληθές. Περιέχει καὶ ἄλλην τινὰ οὐσίαν, τὴν ὁποῖαν δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη. Εἶναι ἐν εἶδος ἄλατος. Χύνω τὴν διάλυσιν αὐτοῦ εἰς φύλλον χαρτίου, καὶ τὴν ἐξαπλῶ εἰς αὐτό. Τώρα θὰ δοκιμάσωμεν ἐπ' αὐτῆς τῆς βολταϊκῆς στήλης τὴν ἐνέργειαν, καὶ θὰ ἰδῆτε τί θὰ γίνῃ. Θὰ ἰδῆτε δύο τρία ἀποτελέσματα, διδακτικὰ δι' ἡμᾶς. Τὸ χαρτίον λοιπὸν, ἀφ' οὗ τὸ ἔβρεξα, ὡς εἶδετε, εἰς τὴν διάλυσιν, τὸ ἐξαπλῶ εἰς μεταλλικὸν φύλλον. Εἶναι ἐκ τῶν λεπτῶν τούτων τὰ ὁποῖα θέτομεν ὀπίσω τοῦ ὕδατος τοῦ καθρέπτου, κατασκευασμένον ἐξ ὕδραργύρου καὶ κασσιτέρου. Ἐδῶ χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ χαρτίον νὰ λερωθῇ, καὶ νὰ εὐκολύνῃ ἐπομένως τὴν ἐνέργειαν τῆς χημικῆς δυνάμεως τὴν ὁποῖαν θὰ μεταχειρισθῶ. Ἡ ἀνάλυσις τοῦ ἄλατος ἐκεῖνη, διότι ἐχύθη εἰς τὸ χαρτίον καὶ εἰς τὸ μεταλλόφυλλον, βλέπετε ὅτι διόλου δὲν ἠλλοιώθη. Δὲν ἤγγισε κανὲν ἀντικείμενον δυνάμενον νὰ τὴν μεταβάλη, καὶ ἐπομένως τῆς στήλης ἡ ἐνέργεια εἰς αὐτὴν μόνην τὴν ἀνάλυσιν θὰ δοκιμασθῇ. Πρῶτον ὅμως ἄς ἰδῶμεν ἂν ἡ στήλη εἶναι εἰς καλὴν κατάστασιν, καθὼς ὅταν τὴν ἐσχάτην φορὰν, ὅταν σὰς τὴν εἰδείξα. Ἰδοὺ τὰ δύο σύρματα, τὰ ὀδηγοῦντα τὴν δυνάμιν. Ἀλλὰ μάλιστα τὰ προσεγγίζω τὸ ἐν εἰς τὸ ἄλλο· κανὲν δὲν ἐπιφέρουσιν ἀποτέλεσμα. Ἡ δίοδος τῆς δυνάμεως ἥτις μᾶς χρειάζεται, καὶ ἥτις εἶναι ὁ ἠλεκτρισμὸς, εἶνε κλειστή· ἰδοὺ πόθεν ἡ ἀποτυχία. Ἄ! Ἰδοὺ, ὁ προπαρασκευαστής μου μοὶ στέλλει φωτεινὸν τηλεγράφημα, καὶ μοὶ ἀναγγέλλει ὅτι τὰ πάντα εἰσὶ τώρα ἐν τάξει. Ἀλλὰ πρὶν ἀρχίσω τὸ πείραμα, θὰ τὸν παρακαλέσω νὰ διακόψῃ καὶ πάλιν ἐπὶ στιγμὴν τὴν συγκοινωνίαν, διὰ νὰ θέσω ἐν σύρμα πλατίνης, καὶ συνδέσω δι' αὐτοῦ τοὺς δύο πόλους, δηλαδὴ τὰ ἄκρα τῶν δύο ὀδηγῶν συρμάτων. Ἄν ἰδῶ ὅτε φλογίζεται μέρος τῆς πλατίνης ταύτης, δὲν φοβοῦμαι ἀποτυχίαν τοῦ πειράματος. Εὐθὺς θὰ ἰδῆτε τὴν δυνάμιν τοῦ ἐργαλείου. (Τὸ σύρμα τῆς πλατίνης τίθεται μεταξύ τῶν δύο πόλων, καὶ πυροῦται.) Αὐτὸ τὸ διαβαῖνον διὰ τῆς πλατίνης καὶ ἀνάπτον αὐτὴν εἶναι ἡ ἠλεκτρικὴ δυνάμεις. Μετεχειρίσθη δὲ λεπτὸν σύρμα διὰ νὰ σὰς δεῖξω εὐκολωτέρας τὴν ἰσχυρὰν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως ταύτης, διὰ τῆς ὁποίας θὰ ἠμπορέσωμεν ν' ἀναλύσωμεν τὸ ὕδωρ.

Ἐδῶ ἔχω δύο τεμάχια πλατίνης. Τὰ θέτω εἰς τὸ φύλλον τοῦτο τοῦ χαρτίου, τὸ ὁποῖον ἔβρεξα διὰ τῆς ἀναλύσεως, καὶ θέσω ἐπάνω εἰς μεταλλόφυλλον, διὰ νὰ τὸ προφυλάξω καθαρὸν. Ὡς τώρα, βλέπετε, κάμμία ἐνέργεια, κάμμία μεταβολὴ δὲν ἔγινε. Παρατηρήσατε ὅμως τώρα τί θὰ συμβῇ. Ἄν λάβω χωριστὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον ἐκ τῶν πόλων, ἐνωῶ ἐκ τῶν συρμάτων τούτων, καὶ τὸν ἐγγίσω εἰς τεμάχια πλατίνης, οὐδὲν εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα. Ἀλλως ὅμως ἔχει

τῆς περιστοιχιζούσης αὐτοὺς χιόνος τοῖς ἐπιπέ-
ρουσι συχνὰ ὀφθαλμίαν, τὴν ὁποῖαν θεραπεύουσι
καθαρίζοντες τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ βλεφάρου δι' αἰχ-
μῆς μαχαίριου. Ἡ ἐγχείρισις αὕτη ἐπιφέρει
μὲν ἐνίοτε παντελῆ ἀπώλειαν τοῦ ὀφθαλμοῦ,
ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἐπιτυγχάνει.

— Ἀλλὰ τίς εἶνε ἡ φυσικὴ αὐτῶν κατάστα-
σις; ἠρώτησεν ὁ Μαρσέλ. Ἀνέγνωσα πολλὰ περὶ
Λαπώνων καὶ ἄγγλους καὶ γάλλους περιηγητὰς
καὶ μάλιστα τὸν διάσημόν μας Ῥενιάρδ, δὲν ἠ-
ξέυρω ὅμως ἂν πρέπη εἰς ὅλα νὰ δίδω πιστιν.

— Πραγματικῶς, ἀπήντησεν ὁ δόκτωρ, πολλὰ
ἐγράφησαν περὶ Λαπώνων ὄχι μόνον εἰς τὴν πα-
τριδα σας ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Νορβηγίαν καὶ εἰς
τὴν Δανιμαρκίαν καὶ εἰς τὴν Σουηδίαν, εἰς χώ-
ρας, ὡς ἐβλέπετε, πλησιεστάτας πρὸς τὴν ἀλλόκο-
τον ταύτην φυλὴν. Οἱ πολιτισμένοι λαοὶ εὐχα-
ριστοῦνται πολὺ ρίπτοντες ἐταστικὸν βλέμμα
ἐπὶ ἐκείνων, οἵτινες ἐν τῇ πορείᾳ τῶν ἔθνων ἔ-
μειναν ὀπίσω καὶ οἴτινες, στάσιμοι αὐτοὶ, διε-
τήρησαν τὴν κατάστασιν τὴν ἀρχαϊκὴν. Τοὺς
τοιούτους λοιπὸν τοὺς ἐξετάζουσιν οἱ πολιτισμέ-
νοι, ἀπαράλλακτα ὅπως ὁ ζωολόγος ἀπολιθωμέ-
νον τι ζῶον προϊστορικῆς ἐποχῆς. Παρατηρήσατε
μετὰ πόσου διαφέροντος οἱ Ἄγγλοι θαλασσοπό-
ροι σπουδάζουσι περὶ τοὺς Ἑσκιμώους, οὓς ἀ-
παντῶσιν ἐκπλέοντες εἰς Γροενλανδίαν, οἱ Ῥώσ-
σοι περὶ τὰ ἄγρια φύλα τὰ διεσπαρμένα πρὸς ἀ-
νατολὰς τοῦ ἄχανοῦς κράτους των ἐπὶ τῶν συ-
νόρων τῆς Σινικῆς καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ περὶ τὰ
λείψανα τῶν Ἰνδικῶν ὀρδῶν τῶν ἀπεωσμένων
ἕως εἰς τὰ ἔσχατα πέρατα τῆς Δύσεως καὶ τοῦ
Βορρᾶ.

Ὅσον ἀποβλέπει εἰς τοὺς Λάπωνας τὰ κάλ-
ιστα περὶ αὐτῶν βιβλία εἶνε τὰ τῶν Νορ-
βηγῶν καὶ Σουηδῶν ἱεραποστόλων, οἵτινες ἐπε-
χείρησαν νὰ κατηχήσωσι τὴν γηραιὰν ἐκείνην καὶ
ἀμαθῆ φυλὴν, οἵτινες παρηκολούθησαν αὐτὴν
ἀνὰ τὴν ἀπέραντον χώραν, ἐν ἧ αὕτη ζῆ διε-
σπαρμένη, βραδύτερον δὲ καὶ ἀποκατεστάθησαν
εἰς διάφορα μέρη συμπήξαντες χριστιανικᾶς κοι-
νότητος. Ἐπειδὴ δὲ οὔτε δύνασθε, διὰ τὴν ἄ-
γνοιαν τῆς γλώσσης, ν' ἀναγνώσθητε τὰ βιβλία
ταῦτα, ἀλλ' οὔτε καὶ σκοπεύετε νὰ ἐμβαθύνητε
εἰς τὰς περὶ Λαπώνων μελέτας, θὰ σᾶς ἀφηγη-
θῶ διὰ βραχυτάτων τὰ κυριώτερα τῶν κατ' αὐ-
τούς.

Καὶ πρῶτον μὲν θὰ παρατηρήσητε ἅμα τοὺς
ἴδητε ὅτι δὲν εἶνε τόσο βραχεῖς τὸ σῶμα, ὅπως
συνήθως τοὺς εἰκονίζουσι. Οὔτε οἱ Λάπωνες εἶνε
νάνοι οὔτε οἱ Παταγῶνες γίγαντες. Λίαν ἐπι-
πλόκιον παρατηρήσεις ἡ καὶ ἡ φαντασία μόνον
τῶν πρῶτων περιηγητῶν περιήγαγον τὰς πλάνας
ταύτας. Οἱ Λάπωνες εἶνε ἐν γένει μεσαίου ἀνα-
στήματος, ὑπάρχουσι δὲ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τι-
νες, οἵτινες ἐξαιρέτα ἠδύναντο νὰ καταταχθῶσιν
εἰς τάγμα καρβινοφόρων ἢ εἰς ἴλην δραγῶνων.

Θὰ παρατηρήσητε πρὸς τούτοις ὅτι ἔχουσι μαύ-
ρην κόμην καὶ μαύρους ὀφθαλμούς. Ἐν τῷ μέσῳ
τῆς περικυκλώσεως αὐτοὺς ξανθῆς εὐρωπαϊκῆς
φυλῆς τὸ χρῶμα τοῦτο τοὺς διακρίνει καὶ εἶνε
βέβαια σημεῖον τῆς καταγωγῆς των. Ἀλλὰ τί-
νος καταγωγῆς; πόθεν ἦλθον; πότε κατεσκῆνω-
σαν εἰς τὰς βορείους χώρας; Πρὸς τίνα γλώσσαν
συναπτὰς ἢ διάλεκτος των; Οὐδεὶς ἐθνογράφος,
οὐδεὶς φιλόλογος ἠδυνάθη μέχρι τοῦδε νὰ λύσῃ
τὰ σκοτεινὰ ταῦτα προβλήματα. Σοφοὶ τινες ἐ-
πειράθησαν ν' ἀποδείξωσιν ὅτι ὑπάρχουσι σημα-
ντικαὶ ἀναλογίαι χαρακτῆρος καὶ φυσιολογίας
μεταξὺ τῶν Λαπώνων καὶ τῶν Ἑβραίων, εἰς μά-
λιστα δὲν ἐδίστασε ν' ἀποφανθῆ ὅτι κατάγονται
οἱ Λάπωνες ἐκ μιᾶς τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ,
δουλωθεῖσων καὶ ἀπαχθεισῶν εἰς Ἀσσυρίαν ὑπὸ
τοῦ Σαλμανάσαρ. Ἄλλοι ἐκ τῶν Σκυθῶν κατὰ-
γοῦσι τοὺς Λάπωνας· ἄλλοι εὐρίσκουσιν ὅτι ἔχουσι
συγγένειαν πρὸς τοὺς Τούρκους, πρὸς τοὺς Ἄβα-
ρας, πρὸς τοὺς Οὐγγυροὺς. Ἄλλ' οὔτε ἐγγραφα,
οὔτε παραδόσεις, οὔτε μνημεῖα ὑπάρχουσιν ἵνα
ἐπιχέοντα φῶς διαλευκάνωσι τὸ πρᾶγμα.

Λίαν πιθανὸν ἀποβάνει κατ' ἀκολουθίαν τῶν
τελευταίων ἐρευνῶν φιλοπόνου καὶ εὐφυοῦς πα-
ρατηρητοῦ, τοῦ καθηγητοῦ Κ. Νίλσων, ὅτι ἡ
φυλὴ αὕτη, ἄλλοτε πολὺ μᾶλλον πολυάνθρωπος
καὶ εὐδαίμων ἢ τὰ νῦν, διεσπάρη πρὸς μεσημ-
βρίαν τῆς Νορβηγίας καὶ μέχρι τῆς Σκανίας καὶ
ὅτι ἐκεῖθεν κατ' ὀλίγον ἀπάθησεν αὐτὴν πρὸς
βορρᾶν φυλὴ ἄλλη ἰσχυρωτέρα. Φαίνεται δ' ὅτι
διετήρησάν πως καὶ οἱ Λάπωνες ἀμυδρὰν τινα
τούτου ἀνάμνησιν καὶ συχνάκις μάλιστα μεθ' ὑ-
περηφανείας ἐθνικῆς ἀναφέρουσι τὸ γεγονός. Ἦτο
ποτὲ καιρὸς, λέγουσι, καθ' ὃν οἱ πρόγονοί μας
καὶ οἱ τῶν Σουηδῶν δὲν ἀπετέλουν εἰμὴ ἓνα
μόνον λαόν. Ἐσπέραν τινὰ ἐξερράγη φοβερὰ τρι-
κυμία φοβεῖται ὁ Σουηδὸς καὶ χώνεται ὑπὸ τὰς
σανίδας· ὁ Λάπων γενναίως ἀνθίσταται εἰς τὴν
κακοκαιρίαν. Ἐκτοτε ἔκτισε μὲν οἴκους ὁ Σουη-
δὸς, ἀνδρειότερος δὲ ζῆ ἐν ὑπαίθρῳ ὁ Λάπων.

— Καὶ οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ, διέκοψεν ἡ Καρίνα,
τῶν ὁποίων οἱ πατέρες ἐκαλλιέργουν ἄλλοτε τὰ
εὐφορα πεδία τῆς Σκανίας εἶνε τόρα τόσο ἀθλιοί!

— Ὀλιγώτερον ἴσως ἄθλιοι, ὑπέλαβεν ὁ ἰα-
τρὸς, ἢ ὅσον κοινῶς νομίζεται. . . Ἀλλὰ, προσέ-
θηκε παρατηρήσας παρ' αὐτῷ τὸν Μαρσέλ καὶ τὴν
Καρίναν, φοβοῦμαι μήπως σᾶς βαρύνω πλέον διη-
γούμενος.

— Ὅχι, ὄχι, ἀνέκραξεν ὁ ὑποπλοίαρχος. Μετὰ
ζωηρᾶς ἐπιθυμίας σᾶς ἀκούω καὶ θὰ σᾶς εὐγνω-
μονῶ ἂν ἐξακολούθησθε.

Καὶ ταυτοχρόνως ἡ νέα κόρη ἀτενίσασα τοὺς
γλαυκοὺς ὀφθαλμούς της πρὸς τὸν Κ. Βάλτερ ἐξε-
δήλωσε τὴν αὐτὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὸ αὐτὸ τῆς
εὐγνωμοσύνης αἶσθημα.

— «Ἄφ' οὗ λοιπὸν τὸ θέλετε, εἶπεν ὁ ἰατρὸς,
ἐξακολουθῶ. Ἡ μεγάλη ἐκείνη ζῶνη τῆς Σκαν-

ἐν τῷ μέσῳ στιβάς θάμνων, οἵτινες ἦσαν τόσον κάθυγροι, ὥστε ἀδύνατον ἦτο νὰ φωτίσωσιν ἐπαρκῶς. Παρέκει ἐπὶ δέρματος ταράνδου ἔκειτο γραΐα ἡ ἀσθενής. Ἦσαν οἰδαλέα τὰ μέλη της, κόκκινοι οἱ ὀφθαλμοὶ της καὶ αἱ παρειαὶ της κάτερρυτιδωμένοι, ἐνόσει δὲ νόσον ἐνδημικὴν ἐν Ἰστανδία καὶ Λαπωνία καὶ προερχομένην ἐκ τοῦ ψυχροῦ κλίματος καὶ τῆς κακῆς τροφῆς. Οἱ ἰατροὶ ὀνομάζουσι τὴν νόσον ταύτην *elephantiasis*, διότι ἐξοιδαίνεται καὶ σκληρύνεται τὸ δέρμα ὡς δέρμα ἐλέφαντος.

Ὁ ἰατρὸς ἐπλησίασε πρὸς τὴν νοσοῦσαν, τὴν ἠρώτησε περὶ τῆς καταστάσεώς της καὶ διώρισεν εἰς αὐτὴν φάρμακον, ὅπερ εἶχεν ὁ ἴδιος παρασκευάσει. Ἡ γραΐα τὸν εὐχαρίστησεν ἀφείσα βαθὺν στεναγμὸν.

Ἡ Καρίνα εἶχε καθίσει χαμαὶ πλησίον εἰς τὴν νεαρὰν μητέρα καὶ ἐμειδία εἰς τὸ τέκνον της. Εἰς τὸ πρόσωπόν της ἦτο τότε ἐξωγραφισμένη ἀπερίγραπτος χάρις καὶ γλυκύτης. Ἡ νέα παρθένος ἀκουσα προησθάνετο τὰς συγκινησεις τῆς μητρικῆς ἀγάπης.

Ὁ Μαρσὲλ δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτῆς τοὺς ὀφθαλμούς του. Εἰς τὸ ἐλεεινὸν ἐκεῖνο οἴκημα, ἐν τῷ μέσῳ νεφέλης καπνοῦ τῷ ἐφαίνετο ὡς νὰ ἔβλεπε εὐεργετικὴν τινα μοῖραν, ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας περιγράφουσι εἰς τὰ μικρὰ παιδία, ἡ οὐράνιον τινα ἄγγελον. Τὴν ἔβλεπε μετὰ μακαριότητος, ἣν οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχεν αἰσθανθῆ ἐνώπιον γυναικός.

— Ἄκκα, ἀνέκραξεν αἰφνης ἡ ἀσθενής μετὰ κόπου στεφομένη ἐπὶ τῆς κλίνης της, κρυόνω, βάλε ξύλα εἰς τὴν φωτιάν.

— Πρέπει νὰ ὑπακούσω, εἶπεν ἡ νεαρὰ μήτηρ σιγὰ πρὸς τὸν ἰατρὸν, ἄλλως παραπονεῖται εἰς τὸν υἱὸν της καὶ ἐκεῖνος μὲ κακομεταχειρίζεται.

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀφῆκε τὸ τέκνον της εἰς τὰ γόνατα τῆς Καρίνας καὶ ἐξῆλθεν ἵνα φέρῃ θάμνους.

— Εἶνε λοιπὸν ἄδικος καὶ σκληρὸς ὁ σύζυγός της; ἠρώτησεν ὁ Μαρσὲλ τὸν ἰατρὸν, ὅστις τῷ εἶχεν ἐξηγήσει τὴν παρατήρησιν τῆς Ἄκκας.

— Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ ἰατρὸς, ἀπ' ἐναντίας εἶνε πρᾶου χαρακτῆρος ὡς οἱ πλεῖστοι τῶν Λαπώνων, ἀλλ' ὡς ἐκεῖνοι εἶνε φιλοχρήματος. Ἄλλοτε οἱ Λάπωνες ἐπίστευον, ὅπως καὶ οἱ Σλαῦοι τῆς Πομερανίας, ὅτι μετὰ θάνατον ἐξηκολούθουν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον τὸν βίον, ὃν εἶχον τελειώσει εἰς τὸν παρόντα. Διὰ νὰ δύνανται λοιπὸν εὐχερῶς νὰ κάμωσι τὸ ταξείδιον τῶν ὑποχθονίων χωρῶν ἔθαπτον πλησίον των ἴσκαν, καπνὸν, οἰνόπνευμα καὶ ὅσα σκοῦδα τῆς Δανίας ἢ τῆς Σουηδίας ἠδύνατο νὰ πορισθῶσι. Ἄν καὶ ὁ Χριστιανισμὸς διεσκέδασε τὰς προλήψεις ταύτας τῆς εἰδωλολατρείας, ὑπάρχουσι ἀκόμη Λάπωνες μένοντες πιστοὶ εἰς τὴν παλαιὰν ταύτην παράδοσιν. Ὁ Στέινδσων εἶνε πεπεισμένος ὅτι ἡ

μήτηρ του ἔχει κεκρυμμένους θησαυροὺς καὶ προσπαθεῖ νὰ τὴν πείσῃ νὰ τῷ ὑποδείξῃ τοὺς θησαυροὺς τούτους. Διὰ τοῦτο δεικνύει τόσην ἀφοσίωσιν πρὸς αὐτὴν καὶ ἀναγκάζει πρὸς τοῦτο καὶ τὴν γυναῖκά του. Πρέπει δὲ νὰ προσθέσω ὅτι ὁ ἔρωσ εἶνε πρᾶγμα παντάπασιν ἄγνωστον εἰς τὸν ὅλως ὑλικὸν βίον τῶν Λαπώνων, οὐδὲ λέξιν ἔχουσι πρὸς ἔκφρασιν τοῦ αἰσθήματος τούτου, ἀλλὰ τὸ ἐκφράζουσι διὰ χυδαιοτάτου ἔρωτος, ὃν ἀδυνατῶ νὰ μεταφράσω. Καὶ εἰς τὴν ἀσύστατον ταύτην καὶ βάρβαρον κοινωνίαν, ὅπως συχνὰ εἰς τὰς πόλεις μας, τὸ χρῆμα κάμνει τὰ συνοικέσια!

Ὅταν λοιπὸν ὁ Λάπων ἀποφασίζῃ νὰ νυμφεῖται προσπαθεῖ ν' ἀνεύρῃ ὄχι τὴν ὠραιότεραν ἢ ἀγαθωτέραν νέαν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν νὰ κληρονομήσῃ πλειότερους ταράνδους ἢ πλειότερα σκεύη. Ἄμα τὴν εὕρῃ, πορεύεται εἰς τὴν οἰκίαν της μεθ' ἐνός ἐκ τῶν φίλων του. Ὁ φίλος εἰσέρχεται, ὁ δὲ γαμβρὸς μένει εἰς τὴν θύραν. Τότε ἀναγγέλλει ὁ φίλος εἰς τοὺς γονεῖς τῆς νέας τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς του καὶ προσφέρει εἰς αὐτοὺς ποτήριον οἴνοπνεύματος. Ἄν ἐκεῖνοι τὸ δεχθῶσι, θεωρεῖται τοῦτο ὡς πρῶτον σύμβολον τῶν ἀρραβῶνων καὶ προσκαλεῖται ὁ νέος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν. Ἄφ' οὗ εἰσέλθῃ προσφέρει εἰς μὲν τὴν νύμφην δερμάτινον θυλάκιον καὶ χρυσομένον ἀργυροῦν δακτύλιον, εἰς δὲ τοὺς γονεῖς της νέαν ἐνδυμασίαν. Ἄν τυχὸν βραδύτερον διαλυθῶσιν οἱ ἀρραβῶνες, οἱ γονεῖς ὀφείλουσι νὰ τῷ ἐπιστρέψωσι τὰ δῶρά του καὶ νὰ τῷ πληρώσωσι τὸ ποτήριον τοῦ οἴνοπνεύματος, τὸ ὁποῖον ἔπιον. Ἄλλως, ἔρχεται ὁ μνηστὴρ ἐπὶ τινὰς μῆνας πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς μνηστῆς του, φέρων ἐκάστοτε πρὸς αὐτὴν καπνὸν καὶ οἴνοπνευμα καὶ συνδιαλέγεται μετ' αὐτῆς περὶ τῆς μελλούσης εὐτυχίας του. Ὁ γάμος τελεῖται διὰ μεγάλου συμποσίου, ἐν ᾧ καταναλίσκονται πολλὰ ἄγγεα λίπους καὶ πλεῖστον οἴνοπνευμα. Ἐπὶ ἐν ἔτος ὁ γαμβρὸς διαμένει παρὰ τῷ πενθερῷ, ὡς ὁ Ἰακώβ παρὰ τῷ Λάβαν, βόσκων τοὺς ταράνδους του, ἀφ' οὗ δὲ παρέλθῃ τὸ ἔτος λαμβάνει ταράνδους τινὰς καὶ ἀπέρχεται μετὰ τῆς Ραχὴλ του. . . Ἄλλ' ἀκούω τοὺς κύνας ὕλακτοῦντας ἐπ' ἀνέρχεται, φαίνεται, τὸ ποιμνιον ἐκ τῆς βοσκῆς. Δὲν εἴσθε περίεργος νὰ τὸ ἴδητε;

— Μάλιστα, ἀπήντησεν ὁ Μαρσὲλ, ἔχω δὲ καὶ ἀνάγκην ν' ἀναπνεύσω καθαρὸν ἀέρα, διότι μ' ἐπνίξεν ὁ καπνός. Καὶ σεῖς, εἶπε στραφεὶς πρὸς τὴν Καρίναν, δὲν θέλετε νὰ ἐξέλθητε, δὲν σὰς ἐνοχλεῖ ὁ καπνός;

— Εἶμαι συνειθισμένη, ἀπήντησεν ἡσύχως ἡ Καρίνα, ἄλλως τε δὲ πρέπει νὰ μείνω ἐδῶ νὰ ἐπιτηρῶ τὸ παιδίον, διότι ἡ μήτηρ του θὰ ἀμέλξῃ τοὺς ταράνδους.

Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Μαρσὲλ ἄκων, ἀκολουθῶν τὸν ἰατρὸν, ὅστις τὸν προσεκάλει.